

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
Slovak Blind and Partially Sighted Union

Sekulská 1
842 50 Bratislava
Slovenská republika

tel.: +421/2/69 20 34 20
+421/2/69 20 34 21

IČO: 00683876
DIČ: 2020804731

e-mail: unss@unss.sk
web: www.unss.sk

Tlačová správa

V Bratislave
Dátum 28.4.2020

Na okamžité
uverejnenie

Vypravuje:
Eliška Fričovská

Telefónne číslo:
+421 911 496 629

Vodiaci pes pomáha nevidiacemu k nezávislosti

Posledná aprílová streda každoročne patrí Medzinárodnému dňu vodiacich psov. V živote ľudí so zrakovým postihnutím majú nezastupiteľné miesto. Upozornia na prekážku, uľahčujú využívanie verejnej dopravy, navigujú v obchodných centrách.

„29. apríl je pre našu komunitu významným dňom, pretože si uvedomujeme, akú dôležitú úlohu majú vodiaci psi v živote mnohých nevidiacich a slabozrakých. Znamenajú pre nich bezpečný a nezávislý pohyb kamkoľvek potrebujú,“ hovorí Branislav Mamojka, predseda Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Vodiace psi pomáhajú ľuďom so zrakovým postihnutím vyhnúť sa prekážkam, vyhľadajú dvere či zastávku, alebo napomôžu v orientácii v nákupných centrách či administratívnych budovách.

Pre mnohých sú nenahraditeľnou pomôckou, „partákom“ a platným členom rodiny. Podobne je to aj v rodine Ivety Zbrankovej, ktorá má už tretieho vodiaceho psa. „So psíkom som oveľa samostatnejšia – bez ľudskej pomoci sa dostanem, kam potrebujem. Som oveľa zdravšia – denne nachodíme aj 10 km, v čase i nečase, a to určite posilňuje moju imunitu. A napokon, som bohatšia o množstvo milých zážitkov, spoznala som veľa dobrých ľudí, som šťastnejšia,“ konštatuje s úsmevom majiteľka vodiaceho psa Ivorka.

Aby sa nevidiaci naučil bezpečne chodiť po uliciach, aj v sprievode vodiaceho psa, musí absolvovať nácvik priestorovej orientácie i samostatnú chôdzu s bielou palicou, s ktorými mu vedia pomôcť inštruktori sociálnej rehabilitácie z Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska. „Keď má klient „priestorovku“ zvládnutú, môžeme sa zamerať na výuku so psom. Povel dáva vodiacemu psovi pán, ja mu určujem orientačné body, podľa ktorých sa môže na trase orientovať. So psom je to však oveľa jednoduchšie. Klient sa naučí, že na danej trase sa nachádzajú určité body, ale nemusí si tak podrobne pamätať rôzne detaily. Zadá povel vodiacemu psovi a on ho už dovedie, napríklad k zastávke, k priechodu pre chodcov a podobne,“ vysvetľuje vzájomnú spoluprácu Ivana Frčová, metodička pre sociálne služby ÚNSS.

Psi však zvládajú nielen naučenú trasu, ale pomáhajú nevidiacemu aj pri orientácii v cudzom prostredí. Zareagovať musia i v nečakaných situáciách. „Nedávno sme s klientkou prechádzali novú trasu a na mieste, kde nebolo povolené parkovanie, odrazu zastalo auto. Navyše vodič otvoril dvere práve do dráhy jej chôdze. Pes to zbadal, zastal, ona si palicou skontrolovala, čo sa deje, dala psovi povel a krásne ju vyviedol. Toto je ideálna spolupráca,“ vysvetľuje I. Frčová.

Napriek tomu, že nevidiaci by mali mať možnosť dostať sa s vodiacim psom takmer kamkoľvek, ešte stále občas narazia na neprijemnosti. „Musím povedať, že dnes sa už málokedy stretnem s nepochopením zo strany okolia. Ľudia, ktorých stretáme, vedia, že psíka nesmú vyrušovať chytaním, oslovovaním, hladkaním, len ak im to, na požiadanie, dovoľm. Aj s tým, že by Ivorka nechceli pustiť do reštaurácie, býva problém len výnimočne. Kde však na problém narážame, to je vozenie sa taxíkmi. Ale našli sme si taxislužbu, v ktorej nám dosiaľ ani jeden vodič neodmietol Ivorka vziať. Vždy je to viac-menej o konkrétnom človeku a jeho rozhodnutí. Vtedy si poviem, že taký človek určite nemá rád ani ľudí, možno ani sám seba... No takéto postoje sú u nás naozaj zriedkavé,“ konštatuje I. Zbranková.

V súvislosti s aktuálnou situáciou a šírením vírusu COVID-19 upozorňuje Svetová únia nevidiacich (WBU) na nutnosť dôslednej hygieny a starostlivosti o vodiacich psov. Vychádzajúc z informácií, že na srsti, ňufáku či postroji sa môžu udržať nebezpečné vírusy, odporúča držiteľom psa zvýšiť hygienické štandardy a venovať zvýšenú starostlivosť jeho očiste po návrate z pobytu vonku.

Vedeli ste, že...?

- ✓ Vodiaci pes je počas pobytu na ulici „v práci“, a preto ho nijako nevyrušujte a nerozptyľujte. Neprihovárajte sa mu, nehladkajte ho, neponúkajte mu pamlsky. Komunikujte výlučne s majiteľom.
- ✓ Oficiálne je vodiaci pes vedený ako kompenzačná pomôcka a na jeho úhradu je možné využiť peňažný príspevok z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.
- ✓ Medzi vodiacim psom a jeho novým majiteľom to musí navzájom „zafungovať“, inak sa pes majiteľovi neodovzdá.
- ✓ Nie každý nevidiaci má vodiaceho psa.
- ✓ ÚNSS založila verejnú zbierku Štvornohé oči, ktorá slúži na dofinancovanie kompletného programu pre vodiace psy, na prípravu klientov pre používanie vodiaceho psa a na osvetové aktivity v tejto oblasti. Zbierku reprezentujú pokladničky vo vzhľade vodiaceho psa s dvomi šteniatkami.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska je občianske združenie, ktorého členmi sú nevidiaci a slabozrakí ľudia, ich priaznivci, priatelia a rodičia. V súčasnosti má viac ako 4 000 členov združených v 62 základných organizáciách. Svoje služby, poradenstvo a aktivity poskytuje ľuďom so zrakovým postihnutím v každom kraji Slovenska bezplatne. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska vznikla v roku 1990.

Kontakt:

Eliška Fričovská, PR manažérka ÚNSS

Tel.: 02/69 20 34 21, 0911 496 629
e-mail: fricovska@unss.sk
www.unss.sk